

Angol Nyelvet Emelt Szinten Oktató Általános Iskola

Diabéteszes tanuló speciális ellátási eljárásrendje
esetleges rosszullét esetére

Tartalom

- I. Jogsabályi háttér
- II. Bevezető
- III. A diabétesz során jelentkező rosszulléti állapot, annak iskolai ellátása
- IV. Záradék

I. Jogszáabályi háttér

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban Nkt.) szerint:

„24. § (5a) A köznevelési intézménynek biztosítania kell

a) a 62. § (1a) –(1e) bekezdése szerint a diabétesssel élő, valamint

b) a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált

gyermekek, tanulók egészségének megőrzésére fordított fokozott figyelmet.”

„62. § (1) - A pedagógus, valamint a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott az óvodai nevelőmunka, az iskolai és kollégiumi nevelő és oktató munka, valamint a pedagógiai szakszolgálat ellátása során a gyermekekkel, tanulókkal összefüggő tevékenységével kapcsolatban a Büntető Törvénykönyvről szóló törvény szempontjából közfeladatot ellátó személy.

(1a) - A nevelési-oktatási intézmény, többcélú intézmény igazgatója a 14 évnél fiatalabb 1-es típusú diabétesssel élő gyermek, tanuló részére abban az időtartamban, amikor az óvoda, az általános iskola, a fejlesztő nevelést-oktatást végző iskola, a kollégium, a hat és nyolc évfolyammal működő gimnázium vagy a szakgimnázium ötödik-nyolcadik évfolyamán az intézmény – beleértve az ilyen köznevelési alapfeladatot ellátó többcélú intézményt is – felügyelete alatt áll, az 1-es típusú diabétesssel élő gyermek, **tanuló szülőjének**, más törvényes képviselőjének **kérelmére**, a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi **intézmények szakmai iránymutatása alapján** az (1b)–(1e) bekezdés szerinti speciális ellátást biztosítja.”

(1b)* Az intézmény igazgatója a pedagógus vagy érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottja számára az (1a) bekezdés szerinti esetben és módon előírhatja

a) a vércukorszint szükség szerinti mérését,

b) szükség esetén, orvosi előírás alapján, a szülővel, más törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadását.

(1c)* A nevelési-oktatási intézmény igazgatója az (1b) bekezdés szerinti feladat ellátását

a) olyan pedagógus vagy legalább érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy útján biztosítja, aki a hivatal által szervezett, a feladat ellátásához kapcsolódó ismeretekről szóló szakmai továbbképzésén részt vett, és aki a speciális ellátásban való részvételt vállalja, vagy

b) iskolaorvos vagy iskolavédőnő útján biztosítja.

(1d) A szülő, más törvényes képviselő az (1a) bekezdés szerinti kérelmét az Eütv. 15. § (5) bekezdésével összhangban megtett formában nyújtja be.*

(1e) Az **intézmény igazgatója** az e § szerinti esetkörben egy esetleges rosszullét esetén az Eütv.-vel összhangban álló **speciális ellátási eljárásrendet alakít ki.***

II. Bevezető

A cukorbetegség, vagy más néven diabétesz mellitusz egy anyagcserezavar.

1-es típusú diabéteszben a hasnyálmirigy nem termel inzulint. Inzulin hiányában bizonyos sejtek nem képesek a glükóz (szőlőcukor) felvételére és a sejtek gyakorlatilag „éheznek”.

Az 1-es típusú diabétesz esetén a gyermek kezelőorvosa által meghatározott inzulinterápiára van szükség.

A kezelés módját mindig diabetológus szakorvos állapítja meg. A szülő a diabetológus írásbeli szakorvosi javaslatát köteles benyújtani az iskolának, hogy ezt megismerhessék az gyermeket tanító pedagógusok.

Összegezve:

1-es típusú cukorbetegség esetén elengedhetetlen az inzulinterápia, mert ebben az esetben a páciens hasnyálmirigye nem termel inzulint, így azt külső forrásból kell bevinni például az erre kialakított inzulinadagoló pen segítségével, vagy inzulinpumpával (a kezelőorvos által előírtak szerint).

III. A diabétesz során jelentkező rosszulléti állapotok, annak iskolai ellátása

Amennyiben a gyermek rosszul érzi magát és ezt jelzi a felügyelő pedagógusnak vagy a gyermeket felügyelő pedagógus észleli a gyermek állapotában bekövetkező rosszullétre utaló változást:

- az iskolában a cukorbeteg gyermek ellátásáért felelős DiabMentor megméri a gyermek vércukrát, hogy lássa, a rosszullét a cukorszint változásával van-e összefüggésben. Ha igen, azaz a vércukor túl alacsony (4 mmol/l alatti) vagy túl magas (14 mmol/l feletti) szintje vezetett a rosszulléhoz, az alábbiak szerint kell eljárni.

1. Alacsony vércukorszint - hipoglikémia

Tünetek/ egy vagy több tünet: sápadtság, remegés, izzadás, éhségérzet, gyengeség, fáradtság, koncentráció képesség csökkenés, hangulatváltozás, fejfájás, zavart viselkedés, zavart beszéd.

- a) <4 mmol/l-es vércukorszint mérése esetén gyorsan felszívódó szénhidrátot adunk pl: 1 dl gyümölcslé, 1-2 szőlőcukor tableta. Ennek megoldása egy könnyen hozzáférhető helyen tárolt „sürgősségi csomag”- „hipoglikémiás csomag”, mely tartalmazza a szülő által összeállított, a diabéteszes gyermek számára bevált, a hipoglikémia elhárítására szolgáló termékeket (**NEM MÉZET!!**)

A hipoglikémia ellátását követően a vércukorszintet 10-15 perc múlva ellenőrizni kell (vissza kell mérni vagy szenzorral ellenőrizni), és elégtelen vércukor emelkedés esetén a szénhidrát bevitelt ismételni kell.

- b) Ha súlyos, eszméletvesztéssel járó hipoglikémia lép fel, **MENTŐT hívunk!**

Az Országos mentőszolgálatot (112 segélyhívón keresztül) minden eszméletvesztéssel járó hipoglikémia esetén AZONNAL értesíteni kell!

- c) A gyermeket egyedül hagyni nem szabad!

- d) Eszméletlen beteget megintatni vagy megejtetni tilos!

2. Magas vércukorszint - hyperglikémia

Tünetek/ egy vagy több tünet: Légzés megváltozása (Kussmaul-légzés egy mély, szapora és erőltetett légzési forma, amely a szervezet súlyos anyagcsere-savasodása (metabolikus acidózis) esetén alakul ki), sok folyadék ivása, szomjúságérzet, gyakori vizelet, fáradtság, bágyadtság, homályos látás, látászavar, koncentrációzavar.

A szenzorral mért értéket vércukorméréssel kell megerősíteni. Gondoskodjunk a bő folyadékbevitelről, és konzultáljuk a gyerek szüleivel, esetleges plusz inzulin (korrekció) adásáról (szülő SMS-ben írja a beadható mennyiséget).

Inzulinpumpás gyereknél a korrekcióra nem reagáló magas vércukor kanülhibára utal. Ilyenkor kórházi ellátásra (gyors kanülcserére) van szükség. Ha ez nem kivitelezhető, pennel kell inzult beadni, szülővel egyeztetve (szülő SMS-ben írja a beadható mennyiséget).

5. Ha a gyerek hány - a hányás diabéteszben veszélyes – szükséges a vércukorszint ellenőrzése. Amennyiben a vércukorszint alacsony (4 mmol/l alatt) vagy magas (11,1 fölött) **AZONNAL MENTŐT HÍVUNK** és a szülőket értesítjük. Fontos! Hypoglikémia és hányás esetén **AZONNAL MENTŐT HÍVUNK!**

6. Ha a gyerek belázasodik – a szülőket kell értesíteni, akik azonnal a gyerekért kell, hogy jöjjenek.

Testnevelési óra előtt:

- ha a vércukor 6-12 mmol/l között, a fizikai aktivitás megkezdhető;
- alacsony vagy magas vércukorszint esetén a fizikai aktivitás megkezdését el kell halasztani.

A cukorbeteg gyermekek gondozását végző szakemberek és a családokat összefogó alapítványok könyvekkel, kiadványokkal segítik a pedagógusok munkáját.

Ajánlott irodalom:

Békefi Dezső: Gyermekkori diabétesz - Tanácsok szülőknek és gyermekeknek MENT-A-KALAUZ 2.0 – DIABtippek családoktól családoknak

Soltész Gyula: Diabéteszes lett a gyermekem

Szurikáta diabTanoda

Barkai L, Madácsy L (szerk): A gyermekdiabetológia kézikönyve. SpringMed, Budapest, 2019.

IV. Záradék:

A nevelőtestület az eljárásrendet 2026. szeptember -án megismerte.

(aláírások 1. számú mellékletben)

A szülői munkaközösség az eljárásrendet 2026. szeptember -án megismerte.

(aláírások 2. számú mellékletben)

Az iskola egészségügyi ellátását biztosító orvosa dr. Ütő Enikő 2026. szeptember-én az eljárásrendet írásban véleményezte és a tantestület és SZMK jóváhagyására javasolta.

Dr. Ütő Enikő
iskolaorvos

Az eljárásrendet kiadta:

Angol Nyelvet Emelt Szinten Oktató Általános Iskola

1046 Budapest Fóti út 66.

OM: 034864

Kovács Petronella Ilona

igazgató

Tel.: 06-1-233-10-18

Az eljárásrendből egy példányt a diabétesszel érintett gyermek szülőjének át kell adni.

1. sz melléklet

A diabéteszes tanulók speciális ellátási eljárásrendjét megismertem.

[illegible]

2. sz melléklet

A diabéteszes tanulók speciális ellátási eljárásrendjét megismertem.

[illegible]

